

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Áldozzunk.

Még nem lehet a katonák hozzátartozói részére megindított gyűjtés végleges eredményét megállapítani, az azonban már kétségtelen, hogy az eredmény távolról sem felel meg a várakozásnak, amellyel a gyűjtés elé néztünk.

Talán nem volt eléggé kifejtve közönségünk előtt a gyűjtés célja, talán nem volt kellőképpen előkészítve a hangulat a gyűjtés számára, talán az a nagyszerűen felemelő tudat, hogy a gyűjtéshez való hozzájárulással hozott áldozat a legközvetlenebbül a magyar haza oltárára van letéve, nem volt eléggé kiemelve közönségünk előtt, — szomorú tény azonban, hogy városunk lelkesedése, amelynek őszinteségéhez és igaz magyarságához pedig kétség és szó nem férhet, a gyűjtés eredményében nem mutatkozott meg.

Úgy tekintette városunk polgárságának tulnyomó része a gyűjtést, mintha egy itt rekedt színészcsapat felsegélyezéséről és utipénzzel való ellátásáról volna szó. Filléreket adtak az emberek, még a tehetősebbek is, mintha nem tekintenék komolynak az

egész ügyet és épen csak azért adnak, amit adnak, hogy egészen ki ne maradjanak a mozgalomból.

Pedig a mozgalom halálosan komoly, olyan súlyosan komoly, amilyen e város történelmében talán soha fel nem merült, aminthogy a maihoz hasonlóan komoly helyzet a világ egész történelmében nem fordult elő. Lapunk a maga szerény eszközeivel többszörösen rámutatott már arra, hogy a harcolók családjának segélyezése milyen elsőrendűen fontos kötelessége társadalmunknak és szinte szemeinknek nem akarjuk a valóságot elhinni, szinte lehetetlennek tartjuk, hogy ilyen szomorúan szegényes a gyűjtés eredménye és hogy még egyszer írunk kell arról, mennyire rossz helyen és módon takarékoskodunk, midőn ez előtt a gyűjtés előtt zárjuk be szívünket és tárcánkat.

Hiszen van érthető magyarázata is ennek a takarékoskodásnak. Olyan sötét felhőkkel vannak elborítva a gazdasági élet kilátásai, olyan sivár képet mutat minden egyes foglalkozási ág jelene és közeli jövője, hogy nem lehet csodálni, ha az emberek megrémülve zárják be fiókjukba, amikük az általános pangásban még megmaradt és végső szükség nélkül nem

hajlandók abból semmit elvenni, vagy kiadni.

Csak ott van a súlyos hiba, hogy még ebben a gigászi időben is, amikor az egyén szinte teljesen elveszíti fontosságát a közszemély szemében, mi nem tudunk egyéni önzésünkön felül emelkedni, most is csak a magunk nyomorúságát tudjuk meglátni és nem tudunk azon keresztül a haza nagyszerű érdekeinek megérzéséig felemelkedni.

Nem tudjuk megérteni, hogy ezekben a történelmi feszültségű napokban a haza megtartásának mondhatatlanul nagy érdeke nem azt kívánja tőlünk, minden becsületes polgárától, hogy a feleslegünket adjuk oda a nagy cél elősegítésére, hanem követeli és pedig joggal követeli tőlünk egész valónkat, életünket, vagyónkat, mindenféle képességünket. Nemcsak azok a dicső férfiak, akik már ott vannak a harctéren, vannak felhíva erre az áldozatra, — hanem a hazafias becsület, a hon iránti kötelesség ugyanezt az áldozatot parancsolja mi reánk is, akik egyelőre, vagy egyáltalán felvagyunk mentve a hadakozásban való tényleges részvétel alól.

Ha már az életünket, testi épségünket, nyugalmunkat meghagyta nekünk az állam, annál fokozottabb mértékben

A tenger asszonya.

Kísérteties este volt. Vad szirokkó vágott végig a hullámok fölött. A hajó orrán ültem a láda tetején s néztem az örvénylő vizet, amely feketén ömlött el a sugártalan és elvesző végtelenségben.

Merengésemből az estebédre hívó csengő zugása riasztott fel. S egy fehér egyenruhás ember állott meg előttem. — Tessék bejönni a table d' hautehoz.

A fedélzeten egy asszony ült. A fejét hátrátamasztotta a széles angol vitorla-székes s engedte, hogy szabadon csókolja arcát a déli szél sós és kábító lehellete. Egy fiatal ember volt vele, szerény külsejű és igénytelen. Még nem tudtam az összefüggést. Talán a bátyja volt, vagy a férje, vagy valami elszegényedett távoli rokon, aki elkísérte messze tengeri utra a nőt, aki nyilvánvalóan beteg volt és szenvedett. Az alkonyat titokzatos fényében, a tenger villódzó világításában, az asszony arca kifehéredett és átszellemült, mint a kettéhasított márvány.

— Nem jön? szólt hozzá a kísérője. — Fáradt vagyok — suttogta a nő halkán, mintha messziről, kilométerek távolságáról beszélne. Nem hallottam a szavát, csak kiéreztem a csöndben, a kettéhasított hullámok kábító zsongásából. — Az asszony elmerengve nézte egy dillanatig a hajókémény messzire ellengő füstjét, amely összefonódott a világtalan felhőkkel. — Oly jó itt a levegőn — mondta. — Meggyógyít a tenger, érzem. Maga csak menjen vacsorázni. — Fé-

lek magára hagyni, édes — felelte bátortalan hangon a férfi. — Legyen nyugodt — mondotta az asszony. Most nincs semmi bajom. Jól érzem magam. Majd hivatom, ha baj lesz.

A férfi eltűnt a hajó belsejébe vezető lépcsőkön. Az asszony magára maradt a néptelen és elhagyott fedélzeten. — Elnéztem. Sötétpiros és aranycsillagokkal kihimzett kendő volt a vállára dobva, minőt a messze dél lányai viselnek. Áttört, könnyű, csipkeszerűen szétomló ruhája most meszeszerű, zöld színben rebbent föl egy pillanatra az ideges sötétségből. — Alakja megnyult és kiszélesedett a vergődő homályban, a vizek nagy és kihalt magányosságában. S míg bámultam tágrameredt szemmel, a vadul süvítő hullámok fölött, amely sós volt és hallól illos — egy pillanatra úgy tűnt fel, mintha a tenger asszonyát látnám, akit a vizek végtelensége szült egy szerelemittas és mámorban vergődő virradaton, hogy mindenható úrnője legyen a szerelemnek és halálnak.

Rettenetes zivatar volt. A hajó, mint egy farkashordától riasztott szarvasüsző futott kétségbeesett szökkenéssel. Szédültem. Az étkezésnél, a csörömpölő üvegek kísérteties zenéje mellett riadt, sápadt ábrázatok bámultak össze. Egy sovány, angolosan lecsontosodott vén kisasszony, titokban keresztet vetett magára. — A nővérem! — kiáltotta sápadtan a fiatal ember, aki a tenger asszonyának a kísérője volt. — Felrohant a fedélzetre s utána siettem. A csapzott, átázott fődélzeten vadul csattogó kötelek, lobogó vitorlavásznak, fel-

döntött székek között ült az asszony. Láthatóan gyönyörködött az elemek tomboló játékában. — Az Istenért, jöjjön le kedves, — mondá a férfi. — Nem... nem. — Tiltakozott a nő. Oly gyönyörű szép hallgatni a vihar orgonáját. S úgy sincsen nekem örömem semmi más. — De ha meghül. Tudja. Az orvos mondta. Nagyon kell vigyázni.

— S ha megis halok, — kacagott az asszony bus nevetéssel. Mit tesz az? A Tiszavirág csak egy napig él és mégis... S én száz napot éltem. — Kacagott, nevetése vak és riasztó köhögésbe fult. Összerázkódtam. A halál angyalai terengették széjjel fekte kötélyüket egy szép és sejtelmes asszony gyönyörű alakja fölül. — Látja? — mondotta kísérője részvétellel. Minek erőlteti magát? — mondotta az asszony tágrameresztelt szemmel, amely élt s szinte világitott mint a macskáé a padka homályában. Minek?

— Mily szép az éjszaka! — kiáltott fél mámoros elragadtatással. Mily kábító, ha a tenger fel van izgatva s idegei lázban égnek. Nemde önt is gyönyörködött a vihar. — Az utóbbi szavakat már hozzám intézte, ismeretlenül, de meleg feszültséggel, feloldozva a szokásos bemutatkozás merev formásága alól. — Szeretem a tengert — hazudtam — az égháboru rokona az én lelkemnek is. — Oly ismerős nekem az arca és a hangja — suttogta az asszony, majnem lázban. — Mint ha régen, nagyon régen valahol találkoztunk volna. — Mintha találkoztunk volna már, — mondottam és is. Ebben a pillanatban engem is, homályos és érthetetlen emlékek tömege rajzott körül, mintha valakinek képe-

kell az áldozatok egyéb nemeiből részünket kivennünk, annál kevésbé szabad gondolkoznunk, midőn a nagy érdek vagyoni segítséget kér tőlünk, ha már vérünkkel nem szolgálunk a szent célnak és kényelmes otthonainkból tétlenül szemlélhetjük az ujságok hirein keresztül, hogyan ontják legendás hősiességgel vérüket mi értünk, a mi nyugalmunkért, a mi jólétünkért, a mi derék katonáink, annál inkább becsületbe vágó kötelességünk, hogy mi is mindent amink van azzal a lelkes készséggel áldozzuk fel, amellyel ők életüket viszik az ellenség borzalmas ágyúinak és gépfegyvereinek csövei elé. Nem alamizsnát, nem támogatást, hanem áldozatot, a képességünket messze túlhaladó áldozatot kér, követel tőlünk a haza. Ne álljunk tehát fillérekkel elő akkor, amikor katonáinkért cselekszünk, akik ezer vészenek, pusztulásnak teszik ki minden órában minden csepp vérüket, — ne garaszkodjunk akkor, amikor a hazát pusztulással fenyegető lavina elé emelkedő gát építésében akarunk résztvenni.

Bizva hisszük, hogy az adakozásban való részvételüket nem tekintik polgártársaink véglegesnek és megvan bennük a hazafias jóindulat az iránt, hogy mulasztásaikat helyre hozzák és visszatartott áldozataikat letegyék az emberszeretet és a magyarság szent oltárára. Hiszen mindnyájan tudjuk, hogy a már eltávozottakkal egyáltalán nincs még kimerítve a háboruban részt vevők száma. Nemcsak

ket mutogatnak valami ósrégi és elfelejtett albumról.

— Hová utazik, — kérdezte az asszony. — Messzinába, — feleltem. — S Ön asszonyom? — A tenger asszonya nem válaszolt. — S Ön asszonyom? — Mondottam megismételve a kérdést, — Nem válaszolt. Csak ujjával mutatott tétován a messze tenger felé, amely most homályba és sötétségbe volt burkolódva egészen. Valami távoli görög sziget felé mutatott, talán épen a regebeli Szkiosz volt, ahol Akhilleszt rejtette az anyja, féltő gonddal, leányruhába öltöztetve, pásztorkirály udvarába.

Az asszonyt nem láttam azóta. Elfelejtetem. De késő hónapok múlva, sugaras őszszel, hogy utaztam visszafelé, egy ismerős fiatalember szállott fel Régiórál a hajónkra. — Megismertem. A tenger asszonyának a kisérője volt. — És a nővére, — kérdeztem tőle. — Az arca elborult. Most vettem csak észre, hogy egészen feketébe van öltözve. — Meghalt — suttogta eltompult hangon.

Elmerengve nézett a levegőbe, aztán folytatta: — Nem is a nővérem volt, hanem a feleségem.

— Rettenetes — sóhajtottam.

S én nem tudtam, hogy a nővére volt-e, vagy a szeretője, vagy a felesége — akivel az életben csak néhány semmitmondó szót cseréltem. De éjjel, mintha valaki a tenger és az alvilág ismeretlen isteneinek kíván áldozatot hozni — fekete bort ittam a hajófedélzeten egész virradatig és a palackokat egymásután bedobáltam a tengerbe.

Szekula Jenő.

azért kell sokkal nagyobb mértékben részt vennünk az adakozásban, mert a már begyűlt összeg az eddig rászorultak segélyezésére sem elegendő, — hanem azért is, mert számítanunk kell arra is, hogy a háború esetleg hosszabb ideig, hosszú hónapokig elhúzódik és újabb katonák behívását követeli és újabb családokat fog a segítségre szoruló sorába iktatni.

Vegye ki tehát minden polgára e városnak a maga becsületes részét a haza szent érdeke által követelt áldozatokból, hogy majd az Isten segítségével diadalmos háborúból visszatérő katonáink ne találják nyomorban övéiket és ne süthessék rá városunk polgárságára a szükkeblőség és hálátlanság rút békéjét.

Steckenperd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a.Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen elismert hatásánál fogva s a hő- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismeréssel! Sok legnagyobb kitértetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenperd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitértő Bergmann Marena liliomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitértő szer női kezek gondozására.

A háború költészete.

Haj, haj!... nagy idők... drága szomorú idők... változatos napok... izgalmak... lelkesedéstől kipirult arcok... katonák bevonulása... elmenése... megrakott vonatok... zsufolóság telt katonavárosok... sok levél... nehezen várt sorok... elmaradó hírlapok... és háborús hírek mindenfelől... lángban álló nagyvilág... felmagasztalt, megvett: császárok, királyok, fejedelmek... hősközzé avatott kis névtelenek... és minden...

Hej! gyönyörű legendás idők, amikor szárnya két a nép fantáziájának és meséinek sokat, szépet, a szívük szerint valót, dicőséget, soha meg nem történteket...

És kikél, mint a Phönix madár, hamvaiból: a régi királyfi Rudolf trónörökös alakja... Mert a nép nem tud abba belenyugodni, még most — sok éveknél nagy elmúlásán sem, hogy Rudolf trónörökös olyan hirtelen, váratlanul bucsút mondott volna az ő országának... az ő népének... Nem lehet az... ő él... be volt zárva nehéz börtönbe...

De most, hogy betelt az idők teljessége eljött, előjött ismeretlen börtönből (vajjon miért zárták oda?) — és elment le a szerbek ellen és ott harcol a mi embereinkkel és küzd és fárad, alszik a földön, az Uristen csillagos ege alatt, körülveve, hű magyar katonáitól, akibe ő önti: a lelkesedést, a bátorságot, a minden poklon keresztül rohanást. S ő viszi ott lent a Dunánál diadalra a mi embereinket, a mi legyvereinket, ő, a legendás királyfi, a csudálatosan előkerült; Rudolf trónörökös, a hős, a bátor, a mi népünk megmentője.

Hát nem gyönyörű a népköltészet? Hát nem megható az örökös visszavárása a korán elhalt trónörökösnek?... És szárnyal a fantázia tovább. Már ott csapdossa szár-

nyait, a németek csupaember, hős császárának feje felett... Aki erős, biztos kézzel harcol; és csudálatos erős hadseregnek legfelsőbb ura és olyan ködös magasságban trónol mint egy ósgermán félisten és minket magyarokat kiválóan szeret, azért fogja a pártunkat a komisz orosz és szerb ellenében. Igen csupáncsak a mi kedvünkért... a magyarok kedvéért, mert mi kiváltképpen a szívéhez nőttünk.

Úgy-e milyen gyönyörű önhittség ez? úgy-e milyen magabizás? hogy ilyen nemzet nincs a világon több: ilyen lelkes, ilyen bátor, ilyen nyílt őszinte, azért szeret minket a hatalmas Vilmos Imperátor... azért fogja a pártunkat, azért harcol velünk... azért reszkirozza a maga katonáit is...

Aztán majd jönnek a nóták, a versek, a mesék... mind-mind a háborúról, a magyarok csudás bátorságáról, hősi tetteiről... mind-mind a szép fantáziája szüli őket... mind az ő lelkük közvetlen megnyilatkozásai lesznek majd a gyarlóságukban, naivságukban is gyönyörű, meghatóan egyszerű fenséges kis történetek, legendák, glóriás mesék... hősközzé, félistenekről... magyar huszár és bakagyerekekről, a nép gyermekeiről...

És hallgatják, hallgatják őket, égő szemekkel, dobogó szívvel, a csudálatos félig nyitott szájjal és erős, megingathatlan hittel.

Bizony; mert mindig hős volt a magyar, mindig első a harcban, háborúban. Mindig legyőzte az ellent... mindig babért hozott a csaták tűzéből. És mindig voltak dicsők, nagyok, ragyogó csillagok köztük.

Hej, nagy idők, drága szép szomorú idők. Mikor majd csend lesz már mindenütt, mikor majd kukoricafosztásra, fonókéra jönnek össze leányok, legények s a tűz rőt világánál, nagy falusi éjszakákban kukoricalevél suhogása, rokkák pergése mellett szól a rege, szól a nótá legendás hősközzé, magyarok vitéségéről, sok nagy tetteikről. És fiatal szemek villannak egymásra, fiatal szívek dobbannak össze és fiatal lelkek támad a gondolat, az akarat: — mi is úgy tennénk, ha arra kerül a sor!

Hej legendás idők, drága bánatos idők, mi éljük át most a meséknek minden kis mozzanatát, tőlünk szakadnak el a mesehősök és mennek a háboruba vitézkedni, hogy majdan sok idők elmúltával róluk szóljon a rege csendes estéken. Róluk szóljon a dal leányok-legények ajakán, kukoricafosztáskor, fonókéán...

Én.

Az olvasó közönséghez!

A mai naptól kezdve lapunk csak négy oldal terjedelemben jelenik meg. Ezen intézkedésünk oka nyomdászmeleyzetünknek a mozgósítás miatt való hiányossága, azonkívül papíralományunkkal való előreható takarékoság. — Kérjük a n. é. közönség szíves elnézését és ígérjük, hogy a jövőben tartalmasabb lapot adunk. Az irányunkban eddig észlelt bizalmat és szeretetet a jövőben is kérjük, vagyunk

tisztelettel

a SÜMEG ÉS VIDEKE
kiadóhivatala.

Berson

Summivarok
a legjobb

La

Hiába, vagyunk egyetlen tudományos hes. A tésági, üzle az utcán, gadba né gondola

S minc háboru berség, a boru pers háritotta lejtetett, latokat új hangos v sze, mess keket, de

Megtan világszem kedtünk ban, arra máságya feksznk. ha csak a máskép

A delfi jött a hát napi mi get, tán k

Az emb gyerekek mese. Sze át báboka volságban bábjaidra. öszüls s tani. Teh hátra, me kezedet n nek sajga ha kilence leütik.

A lelke hogy nem Nincs a v nek te ne cet dob, e felállította kat a sem üvege csi bábjaidat, tanál.

Lásd, i azaz te ig lágodat le neki valót a tegnapi néd, hogy össze. Csa hogy kár sével, kár Tán haszn a békeszi békében.

A legke napig tart szelni róla

— Áthe miniszter lai tanárt megáll. r

— A sü elmúlt szer is felhivta, rendezett megfeszítés maga is e az adakoz tanácssterm és a lehető ágyemlék daskodik a zéséről is.

Látások, hallások.

Hiába, csak nem lehet másról írni. Tele vagyunk a háborúval. Nincs az életnek egyetlen vonala, ahol meg nem érzed. A tudomány, művészet háborus témáktól terhes. A templomok töle hangosak. Gazdasági, üzleti élet töle jajong. Két ember megy az utcán, beszéljük a háború. S ha magadba nézel, benned is minden érzésnek, gondolatnak ez a refrainje: háboru.

S mindennek új színe van, ráfőstődik a háboru; másmilyen a hazaszeretet, az emberség, a jótett, a szeretet, az áhitat. A háboru perspektívája összefűz nyomta, széjjebb háritotta a dolgokat. Tegnap szavakat elfelejtett, újakat tanított, beszáradt gondolatokat új életre elevenített, s amelyektől hangos volt a lelked, azokat valahova messze, messze űzte. Előbb, mint a reális értékeket, devalválta lelked értékeit.

Megtanított, hogy milyen ingatagok a mi világszemléleteink, s kik komótosan terpeszkedtünk örökre vetett gondolkodás-ágyainkban, arra ébredtünk, hogy valami szélvész más ágyakra dobott s lám, azokban is jól fekszünk. Szinte el se hisszük, hogy mások, ha csak a szomszédéről nem halljuk, hogy másképp recseg.

A delfi orákulum tanításának segítségére jött a háboru; ha észre tudjuk venni a tegnapi mi és a mai között való különbséget, tán könnyebben ráismerünk magunkra.

Az embert valamikor bábokat álogató gyerekekhez hasonlították. Bűbájosan szomorú mese. Szegény embertársam, te egy életen át bábokat álogatsz. Valahol ismeretlen távolságban szörnyű tekeverseny járja a te bábjaidra. Megeshetik veled, hogy beleöszülsz s nem tudsz egyetlen bábót felállítani. Teheted a szélére, a közepére, előre, hátra, menten leütik, megköszönheted, ha kezedet nem dobják véresre. Végül, — minek sajjassalak, csak a végét mondom — ha kilencet állítottál is, egy dobással mindet leütik.

A lelkedben nem így járja. (Ne haragudj, hogy nem a szőlődről, boltodról beszélek.) Nincs a világnak az a kuglizó-bajnoka, akinek te nem tudnál eleget álogatni. Kilenctet dob, egy szemrebbenségre te már újra felállítottad; — nem az életedet, csak azokat a semmiségeket, amikből lelked szemüvegje csiszolódik. S ha pozdorjává törnek bábjaidat, kilenc helyett más-kilencet állítanál.

Lásd, így cselekedett veled a háboru, azaz te így a háborúval. A tegnapi lélekvilágodat letékézte, mára állítottál neki újat, neki valót. Csak szeretném, ha látnád, hogy a tegnapi bábaid összetörték, ha beismernéd, hogy a maikat holnap magad töröd össze. Csak szeretném neked megmondani, hogy kár volt sietned a tegnapiak kisöprésével, kár lesz nyalábbal kidobni a maikat. Tán használhatnád egyik másikat holnap is, a béke-színűeket háboruban, a háborusakat békében.

A legkedvezőbb hírek szerint három hónapig tart a háboru, lesz még időnk beszélni róla.

p. i.

H I R E K.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Vasék* János verseci áll. főreáliskolai tanárt *Szabó* Dezső tanár helyébe a sümegi áll. reáliskolához helyezte át.

— **A sümegi izraelita hitközség** az elmúlt szerdán tartott gyűlésén tagjait külön is felhívta, hogy a katonák családjai részére rendezett gyűjtésben vagyoni erejük teljes megfeszítésével vegyenek részt. A hitközség maga is egyelőre havi 10 K-val vett részt az adakozásban és felajánlotta épületének tanácstermét a vöröskereszt egyesületének és a lehető számú ágyakkal és a szükséges ágyneműekkel is felszereli azt, valamint gondoskodik az ott elhelyezendő betegek ételmezéséről is.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik anyósom halálakor személyesen és írásbelileg részvételüket nyilvánították, hálás köszönetemet fejezem ki, *Tiborcz István.*

— **Adakozás.** A háborúba vonultak családjainak támogatására adakoztak az augusztus hó 13-ig beadott gyűjtőveken: 1) havonként: dr. Fürst János és neje, dr. Gellért Samu és neje 10—10 Kt, Parkas Istvánné, Süvegh János, 5—5 Kt, Krisztinkovich Józsefné, Sólyomy Tivadarné 4—4 Kt, Hladny Jánosné, Tóth Lajosné 3—3 Kt, Csonka Antalné, Kürthy Jánosné 2—2 Kt, 2) Egyszermindenkorra: Sümegi Tivadar 100 Kt, dr. Lukonich Gáborné 50 Kt, Epstein Vilmosné, dr. Kellemen Károlyné, Scholtz Károlyné, Steiner Simonné 25—25 Kt, Eitner Jenő, Hettyey Lajosné, Riszner Ferencné 20—20 Kt, Mojzer József s neje, Pósfai Horváth János, Németh Lajosné 10—10 Kt, Forintos Kálmánné, Kiss Antal, Lengyel Mátyás, Orbán Lajosné 5—5 Kt, Darnay Károlyné 4 Kt, Sziártó Mancsi 3 Kt, Bricht Viktorné, Dóry Gézáné, Geiger Jánosné, Hertelendiné, Herczig Bálint, Hullay Lajos, Kell Jenőné, Láng Sándor, Mautner Adolf, Müller Ignác, Németh Róza, Tiborcz István 2—2 Kt, Bán Mihály, Bazsó Sándorné, Böröcz János, Bedics Mária, Beck Ignác, Freller József, Fromwald Károly, Gross Gézáné, Hegyi Kálmán, Klenner Jánosné, Klein Gyuláné, Lukács Gáborné, Láng Erzszi, Láng Ilona, Mátis Mariska, Marton Sándorné, Németh Lajosné, Niederanger Mariska, Neumark, Németh Hermin, Német Albert, özv. Némethné, Olivashatlan, Prácsér László, Pentz Mihályné, Spitzer Sándor, Scheiber L. Sándor, Sziártó Lőrincné, Sziártó Béláné, Szilágyi Erzsébet, Tóth György, Urr Jánosné, Varga Gyula, Vlasits Jánosné 1—1 Kt, Ábel Józsefné, Berger Sándor, Holba Gyula, Kálmán, Kozári Ferenc, Linter Lajosné, Molnár Endre, Molnár Kristóf 60—60 fillit, Éri Sándor, Iós Antal, Németh, Béláné 50—50 ft. (Folytatjuk). *Dr. Kellemen Károlyné* biz. társelnök.

— **Ebzárlat.** Az elmúlt hét keddjén a városi csorda sertései közül többet megmárt egy vesztetnek latszó eb. A csordások nemcsak agyonverték, de meg is égették a veszedelmes kutyát, ezért a vesztettségét nem is lehetett megállapítani. Óvatosságból 40 napi ebzárlatot rendelt el a hatóság.

— **Léggömbök megfigyelése.** Az osztrák-magyar hadsereg szolgálatában lévő légi járművek ismertető jelei a következők: 1. A kormányozható léghajók oldalkormányai piros-fehér színre vannak festve és a csónak fölött piros-fehér piros hadilobogó leng. 2. A léggömbökön a kosár fölött piros-fehér piros hadilobogó van kitűzve. 3. Az egyfödélű repülőgépek galamb alakúak, hegyes szárnyakkal. 4. A kétfödélű gépek nyíl alakúak, mindkét gép orra és fedelei csukaszürke színűek, a gép teste és kormányrészei piros-fehér sávakkal van csikozva. Ha valaki más színű, vagy szerkezetű léggömböt lát, köteles azonnal jelenteni; leszállásuk esetén pedig őrizetbe veendő.

— **Intelem a közönséghez.** Lelketlen emberek a közönséget máris félre akarják vezetni, hogy a papírpénz és a kormány által kibocsátott utalványok elvesztik értéküket. Ez a híresztelés alaptalan, mivel a kormány csak annyi papírpénzt bocsát ki, amennyit ércfedezete megenged. A hír terjesztői ezzel csak maguk hasznát akarják előmozdítani, mivel a papírpénzt és utalványokat értéken alul akarják megvásárolni. Ilyen alaptalan hírek terjesztőit adjuk át rögtön a rendőrségnek, mert ezek a zavarosban szeretnének halászni. Az érepenz hiánya onnan ered, mivel a köznép az ezüst- és nikelpénzt eldugja és nem akarja kiadni.

— **Hogyan kell címezni a leveleket.** A tábori postával továbbítandó s a hadrakelt sereghez tartozó egyének részére szánt leveleket a következőképen kell címezni: A levélboríték felső bal sarkára az, aki a levelet küldi, írja fel a saját nevét és pontos címét; a levélboríték felső jobb szögletébe pedig írja oda ezt a megjegyzést: Tábori posta. A levélboríték közepére rá kell írni

annak az egyének nevét és sarzsiját (pl. Olasz János őrmesternek), akinek a levelet szántuk. A teljes néven és rendfokozaton (sarzsín) kívül azonban rá kell jegyezni még, akár a tiszti, akár a legénységi állományhoz tartozzék is az, akinek a levél szól, azt a csapattestet, amelyben az illető szolgál (pl. 20. számú gyalogezred, 11. számú huszárezred stb.) A legénység állományához tartozó egyénnél még az alosztályt is meg kell nevezni (például 5 század.)

A címzésre utmutatásul szolgáljon a következő minta:

A feladó: Tábori posta.

neve: Horváth Sándor.

címe: Sümeg,

Szabó Károly káplárnak,

48. gyalogezred

3. század.

Tábori postahivatal 82. A hadihajók szolgálatot teljesítő egyénekhez intézett leveleknél hasonló módon fel kell írni a levélboríték felső bal sarkára a feladó nevét és címét: a felső jobb szögletbe szintén fel kell írni a Tábori posta szavakat. Megjegyzendő, hogy a hadrakelt sereghez (hajóhadhoz) zárt levelet is lehet küldeni, míg a hadrakelt sereg csak nyitott levelet küldhet vissza. Tábori postai levelezőlapokat a postahivatalok 1 filléért árusítják.

— **Anyák figyelmébe** százezrek is csak azt lehet ajánlani, hogyha gyermekük a 4—5 hónapot elérte és az elválasztás ideje következik, tanulmányozzák a Phosphatine Faliere-el való táplálást, azért, hogy az elválasztás pillanatától kezdve a gyermektáplálás gondjai és feladataival tisztában legyenek. Biztosítani a gyermek erőteljes fejlődését, jó csontképződését és a fogzás zavartalan lefolyását a Phosphatine Faliere alkalmazásával lehet a legjobban.

— **Iskolakötelezettség és a háboru.** A tanfelügyelőség intézkedik ez iránt is, hogy olyan családok iskolaköteles gyermekei, melyekben a családfő bevonult, mentesíttessenek az iskolalátogatás kötelezettsége alól, ha a családnak a gazdasági munkában, vagy a háztartásban okvetlenül szüksége van rájuk. Minden községben az iskolaszék adja meg a véleményt, melynek alapján a kir. tanfelügyelőség megadja az engedélyt.

— **Legnagyobb öröme** a szülőnek, ha gyermeke egészséges és szépen fejlődik. Minden anya tudja, hogy ezt csakis úgy érheti el, ha gyermekét rendszeresen a Nestlé-féle gyermektáplálással táplálja, mely készítmény a csecsemők, a beteg és egészséges gyermekek legjobb tápláléka. — Próbadozokat díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstasse 158 P.

Felelős szerkesztő: Gellért Samu dr.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

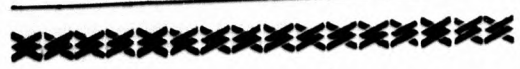
kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok
a királya

kaucsuk sarkok, mert kaucsukból készült.

A „HUNGÁRIA“

biztosító társaság

a Sümegvidéki gazdakör
tagjainak

10⁰ kedvezményt ad,

ha tüzbiztosításukat a kör pénztárosa,
Rózsa Károly áll. tanító útján (Sümeg,
Mosó-u.) eszközlik.

PAPIR

szalvéták

fehér és színes
100 darab K 1.50-től
K 3.50-ig.

Kapható: **Horvát Gábor**
papirkereskedésében Sümegen.

Hirdetéseket

jutányos arakon elfogad
a kiadóhivatal.

VERSENYÁRUHÁZ

SÜMEGEN.

Gold Teréz

ajánlja a mai kornak megfelelő ujonnan berendezett üzletét, ahol a legjobb minőségű és legdivatosabb cikkek kaphatók. Állandó nagy raktár uri, női és gyermekcipőkben, legfinomabb uri kalap és sapkákban, férfi és női fehérneműekben. Divatos nyakkendők, gallérok, kézelők hozzávaló gombokkal. Nagy választék divatos férfi, női és gyermekszekendőkben, harisnyákban és keztyűkben. Legújabb divatu csipkegallérok és sálók. Nagy választék mindenféle kötényekben, klott és karton alsószoknyákban. Esernyők, piactáskák, ridikülök, erszények, szappanok és illatszerrek nagy választékban és legolcsóbb árban kaphatók.

■ A legjobb gyártmányú uri kalapok! ■

■ Uri és női cipők. ■

■ ■ ■ Házi cipők! ■ ■ ■

Levélpapírújdonságok

dús választékban
Horvát Gábornál, Sümegen.

Hóditó körutra indul az új kőbányai sörfözde:

**FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T.
KÖBANYÁN**

Főraktáros: ifj. Nagy Ignác,
Tapolcza. Telefon 93.

APOLO

mozgófényképszínház • Ramassetter-utca.

A LEGJOBB REKLÁM!

Mozgóképszínházunk részére vetített (diapositiv)

hirdetéseket

felveszünk. — Bővebb felvilágosítással szolgál
a „SÜMEG és VIDÉKE“ kiadóhivatala.

Tisztelettel

Az Apollo
mozgósínház vezetősége.

(Hivatalo
mult éjjele
menti harc
ellenség fe
zettek, az
vissza. Szá
és hadi ar
ellenség ü
tékben fol
méltó báto
állásokban
erejű ellen
lendő; a
gyalogeze
génysege
zött a kir
szívós vit
rohamra.
részletes
tett gyöze
vetkezik.

Vilm
szár

Vilmos
főhadisz
terhez in
hogy iga
a gyöze

A

A fő

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egység szerint.
A nyílt tér sora 1 korona.

Fényes döntő győzelem a szerbeken.

Számos hadifogoly és hadizsákmány.

A szerb hadsereg menekül.

Valjevói győzelem.

Bpest aug. 17. d. e. 10:40 p.
(Miniszterelnöki sajtóiroda).

(Hivatalos jelentés érkezett az elmúlt éjjelen.) A tegnapi jelentett Drinamenti harcok csapatainknak az erős ellenség feletti döntő győzelméhez vezettek, az ellenség Valjevó felé veretett vissza. Számos foglyot ejtettünk és hadi anyagot zsákmányoltunk. Az ellenség üldözése a legteljesebb mértékben folyik. Csapatunk csodálatra méltó bátorsággal harcoltak az erős állásokban levő számra nézve egyenlő erejű ellenséggel. Különösen kiemelendő; a **varasdi tizenhatodik számú gyalogezred**, amelynek tisztjei és legénysége a legnehezebb viszonyok között a királyhű horvátok rég kipróbált szívós vitézségével indultak győzelmes rohamra. A harcok lefolyásáról szóló részletes hírek és a zsákmányok, elrettentő győzelmi jelek közlése később követhetnek.

Vilmos német császár a főhadiszálláson.

Berlin, aug. 14. d. e. 10:40 p.
(A Volf ügynökség jelenti).

Vilmos német császár Berlinből a főhadiszállásra utazott. Főpolgármesterhez intézett táviratát azzal végzi, hogy **igaz ügyünket nem hagyhatja el a győzelem.**

A német császár helyettesítése.

Berlin, aug. 17. d. u. 1 óra.
(Volf ügynökség jelenti).

A főhadiszállásra utazó német császár

szár fölhatalmazta a birodalmi kancellárt, hogy a birodalmi kormányzat területén a kormány ügyeket önállóan intézze.

Az oroszok hamis híreket terjesztenek.

Bécs, aug. 17. d. u. 1 óra.
(A Corr. Bureau jelenti).

A galíciai határvidéken elért állítólagos orosz sikerekről szóló híresztelések a legélesebb **ellentétben állnak a valósággal**. Az oroszok egyes különítményeit, amelyek helyenként néhány kilométernyire behatolnak a határhoz, legközelebb eső területekre Zalaszi, Bródi és Sokal mellett azonnal visszaverettük a határon. Tevékenységük egyáltalában csak egyes védtelen határvidéki falvak kifosztására és felgyújtására szorítkozott, ezzel szemben több lovasosztályunk az orosz határon át messzire nyomult be Oroszország belső területére.

Az Osztrák-Magyar Bank vezértitkára nyilatkozik a kamatláb leszállításról.

Bécs, aug. 17. d. u. 1 óra.

Az Osztrák-Magyar Bank vezértitkára egy újságíró előtt arról nyilatkozik, hogy az ipari körök óhaja az Osztrák-Magyar Bank kamatlábainak leszállítása iránt, mikor fog teljesedni, azt ebben a pillanatban megmondani nem lehet. Bizonyos azonban, hogy a bank kamatláb politikáját egy égisztikus szempontok nem vezérik és ha azok az okok, amelyek a **kamatláb leszállítását** különösen megnyugtató volna, ha az angol bank kamatlábak 6 illetve 5 százalékra való leszállításáról szóló jelentések beigazolást nyer-

nének. Örömmel konstatálható, hogy a legutóbbi napokban lényeges megnyugvás állott be és hogy a visszafizetések immár túlhaladják a visszafizetéseket a részvények lombardirozásának kérdése még a tanulmányozás stádiumában van, de a bakvezetőség határozatai nem látszanak szűkkeblűeknek, hitelpénztárak létesítése nincs tervbe véve. Azok a szociális okok, amelyeknél fogva Németországban ilyen pénztárakat terveztek, nálunk nem állnak fenn. A tőke újból való megnyitásának kérdése még nem aktuális ugyan, de bizonyos államérdek fűződik a tőkeforgalom megnyitásához. Elvárható, hogy a tőke az osztrák-magyar hadsereg döntő győzelme esetén ami remélhető, ismét felveszi tevékenységét.

A sebesülések enyhék.

Budapest aug. 17. d. u. 1 óra.

A déli harctérről a fővárosba irányított sebesültek **állapota igen kielégítő**. Általában súlyosabb sebesülteknél kevés van és a könnyebben sebesültek visszakivánczósága a harctérre és lelkesedésük, mellyel haderőnk hősi viselkedéséről beszélnek igen nagy és a főváros közönségében megnyugtató és lelkes visszhangot keltett.

A király születése napját

ez évben különös szeretettel ünneplik meg országshoz. Sümege ma reggel 8 órakor a plébánia templomban sz. mise, délután 4 órakor pedig az izr. templomban hálaadó istentisztelet lesz, hol Pfeiffer Izsák dr. rabbi ünnepi beszédet mond.